

CUMHURİYET SENATOSU

TUTANAK DERGİSİ

24 ncü Birleşim

2 . 2 . 1978 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	20:21	mesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1254)	23
II. — GELEN KÂĞITLAR	21	5. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'e, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz'un vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1255)	23
III. — YOKLAMA	22	6. — 6967 sayılı Kanunla Tarım Bakanlığına bağlanmış bulunan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün, Başbakanlığa bağlanmasının uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1257)	23
IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	22	7. — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda bazı değişiklikler yapılmasına dair kanun teklifini görüşmek üzere kurulacak Karma Komisyona gösterilen adaylara dair Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu Başkanlığının tezkeresi. (3/1258)	23:24
1. — Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal'ın, pancar müstahsilinin içinde bulunduğu sıkıntıların önlenmesi hakkında gündem dışı demeci.	22	8. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun teklifini görüşmek üzere kurulacak Karma Komisyona gösterilen adaylara dair Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanlığının tezkeresi. (3/1256)	24
2. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler'e, Devlet Bakanı Ahmet Şener'in vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1252)	22:23		
3. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'ya, Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1253)	23		
4. — Görev ile yurt dışına gidecek olan İmar ve İskân Bakanı Ahmet Karaaslan'a, Devlet Bakanı Enver Akova'nın vekillik et-			

	Sayfa
9. — 1 Mart 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 401 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısını görüşmek üzere kurulacak Karma Komisyona gösterilen adaylara dair Anayasa ve Adalet Komisyonu Başkanlığının tezkeresi. (3/1259)	25
10. — Geri kalmış bölgelerin sorunlarını ayrıntılarıyla belirlemek üzere kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyon Başkanı ve Başkanvekilliğine yapılan seçime dair tezkeresi. (3/1264, 10/36)	25
11. — Danışma Kurulunun, 1978 mali yılı bütçe kanun tasarısını Genel Kurulda görüşme	

	Sayfa
usul ve programına dair 1 Şubat 1978 tarih ve 2 sayılı kararı.	25:33
12. — TBMM Kitaplık Karma Komisyonuna üye seçimi.	33:34
V — SORULAR VE CEVAPLAR	34
A) <i>Yazılı Soru ve Cevabı.</i>	34
1. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Orta Doğu Teknik Üniversitesindeki yabancı uyruklu ve Türk soyundan gelen öğrencilere dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un yazılı cevabı. (7/823)	34:35

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu, Türkiye'de şimdiye kadar uygulanan kredi sistemi ve bu uygulamanın doğurduğu adaletsizlikler;

Zonguldak Üyesi Ahmet Demir Yüce, Eğitim Enstitülerinin tatile sokulması;

Konularında gündem dışı birer demecde bulundular.

Gaziantep Üyesi Selâhattin Çolakoğlu'nun :

Hastalığına binaen 20 . 12 . 1977 tarihinden itibaren 83 gün izinli sayılmasına;

Hastalığı dolayısıyla iki aydan fazla izin aldığından ödeneğinin verilebilmesine;

Dair Başkanlık tezkereleri;

Belediyelere yapılan Devlet yardımı hakkında (10/26) kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin 17 . 1 . 1978 tarihinden itibaren iki ay uzatılmasına dair tezkeresi,

Kabul edildi.

Cumhuriyet Senatosu Kocaeli Üyesi Abdullah Köseoğlu'nun (S. Sayısı : 706);

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in (S. Sayısı : 707);

Cumhuriyet Senatosu Afyonkarahisar Üyesi Mustafa Çelik'in (S. Sayısı : 708);

Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk'ün (S. Sayısı : 709, 710);

Cumhuriyet Senatosu Artvin Üyesi Recai Kocaman'ın (S. Sayısı : 711);

Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Lütfi Doğan'ın (S. Sayısı : 712);

Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca S. Ü. Sabahattin Özbek'in (S. Sayısı : 713);

Cumhuriyet Senatosu Gümüşhane Üyesi Ömer Naci Bozkurt'un (S. Sayısı : 714);

Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Sıtkı Yırcah'ın (S. Sayısı : 715);

Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın (S. Sayısı : 716, 717, 718);

Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca S. Ü. Halil Tunç'un (S. Sayısı : 719, 720, 721);

Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Emanullah Çelebi'nin (S. Sayısı : 722);

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mehmet Feyyat'ın (S. Sayısı : 723, 724);

Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Turhan Kapanlı, Kocaeli Üyesi Lütfi Tokoğlu ve Afyonkarahisar Üyesi Ahmet Karayığit'in (S. Sayısı : 725);

Cumhuriyet Senatosu Niğde Üyesi Abdullah Emre İleri'nin (S. Sayısı : 726).

Yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkereleri ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporları kabul edildi.

Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun, Saraylar ve Yalova'daki Termalde Meclise bağlı tesisler hakkında (6/87) Cumhuriyet Senatosu Başkanından sözlü sorusunu, Cumhuriyet Senatosu Başkanı adına Başkanlık Divanı Üyesi Mustafa Çelik cevaplandırdı.

Cumhuriyet Senatosu Mardin Üyesi Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin Vilayetinde yapılan bir düğüne dair (6/58) İçişleri Bakanından sözlü sorusu, soru sahibinin istemi üzerine geri verildi.

TBMM Kitaplık Karma Komisyonu üyelikleri için yapılan seçim sonucunda Genel Kurulda çoğunluğun bulunmadığı anlaşıldığından;

2 . 2 . 1978 Perşembe günü saat 15.00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 16.20'de son verildi.

Başkan	Divan Üyesi
Başkanvekili	Tabii Üye
Rahmi Erdem	Emanullah Çelebi
Divan Üyesi	
Afyonkarahisar	
Mustafa Çelik	

II. — GELEN KÂĞITLAR

Sözlü Soru

1. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fethi Çelikbaş'ın, ilaç sanayimize dair sözlü sorusu, (6/94) (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına gönderilmiştir.)

Yazılı Sorular

2. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Cihat Alpan'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına dair yazılı sorusu. (7/857) (Milli Savunma ve İçişleri bakanlıklarına gönderilmiştir.)

3. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Cihat Alpan'ın, muhtelif karargâh ve karargâh destek kıtaları için son mali yılda yapılan cari yatırım, transfer ve harcamaların tutar ve toplamalarının ne olduğuna dair yazılı sorusu. (7/858) (Milli Savunma ve İçişleri bakanlıklarına gönderilmiştir.)

4. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Cihat Alpan'ın, Millet Meclisinin ihtisas komisyonlarında bulunan ve Milli Savunma Ba-

kanlığı ile ilgili olan yasa tasarı ve teklifleri üzerinde ne gibi çalışmalar yapıldığına dair yazılı sorusu. (7/859) (Milli Savunma Bakanlığına gönderilmiştir.)

5. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fethi Çelikbaş'ın, ham ve mamul Barit ihracına dair yazılı sorusu. (7/860) (Ticaret Bakanlığına gönderilmiştir.)

6. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fethi Çelikbaş'ın, elektrik santrallerimize ve enterkonnekte sisteminin kurulması teşebbüsüne ne zaman başlanacağına dair yazılı sorusu. (7/861) (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına gönderilmiştir.)

7. — Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun, Cumhuriyet Senatosu personeline dair Cumhuriyet Senatosu Başkanından yazılı sorusu. (7/862)

8. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Cumhuriyet Senatosu emniyet mensupları ve sağlık personeline dair Cumhuriyet Senatosu Başkanından yazılı sorusu. (7/863)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Rahmi Erdem

DİVAN ÜYELERİ : Mustafa Çelik (Afyonkarahisar), Emanullah Çelebi (Tabii Üye)

BAŞKAN — 24 nci Birleşimi açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzağ'ın, pancar müstahsilinin içinde bulunduğru sıkıntıların önlenmesi hakkında gündem dışı demeci.*

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Sayın Ömer Ucuzağ gündem dışı bir görüşme talebinde bulunmuş-tur sunuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

Pancar müstahsilinin içinde bulunduğru sıkıntılarının önlenmesi hususunda gündem dışı kısa bir konuşma müsaadenizi dilerim.

Eskişehir
Ömer Ucuzağ

BAŞKAN — Buyurun Sayın Ucuzağ.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Hepinizin bildiğri gibi şeker pancarı mahsulünü yetiştirmek oldukça külfetli bir tarım işidir. Hepinizin bildiğri gibi ekim senenin Mart ayında yapılır, Ağustos ayında söküme başlanır ve yılın sonuna kadar yetiştirilmiş olan mahsuller şeker fabrikalarına teslim edilir. Her yıl bu böyle devam etmektedir.

Ancak, teslim edilen pancarların bedeli ödenmek-te gecikmiş bulunmaktadır. Bildiğriniz gibi, çiftçi bir taraftan bu masrafları yaparken, bir taraftan da kendi ihtiyaçlarını karşılamak için çarşıda, pazarda, köyde ihtiyaçlarını veresiye alır. Köyün bakkal, kasabada-ki esnaf, sanatkâr çiftçiyi kredi yolu ile destekler.

Değerli arkadaşlarım;

Bütün mahsuller sökülmiş, fabrikalara teslim edilmiş ve hesaplar da hemen hemen bitmiştir. Bugüne kadar, şeker pancarı yetiştiren çiftçiye şeker fabrika-

ları üç defa avans olarak dönüm başına 600 lira öde-miştir. Bunun dışında, daha müstahsilin dönüm başına aşağı yukarı iki bin liraya yakın teslim ettiğri pancar bedelinden alacağı vardır.

Çiftçi sıkışık vaziyete düşmüştür, çiftçiden alacaklı olan şahıslar oldukça sıkışık vaziyettedir. Hesapları tamamlanmış olan ve olmayan bütün fabrikalarda bir an önce hem çiftçiyi hem çiftçinin borçlu olduğru esnaf ve sanatkârı sıkıntıdan kurtarmak için Hükümetin gerekli tedbiri alarak fabrikalara para imkân sağla-masını ve fabrikaların da bu alacaklı 500 bine yakın çiftçi ailesinin alacağını ödemesi ve böylece sıkıntıdan kurtarması ve ondan da alacaklı olan esnaf ve sanatkârı ilave edersek bu 700 - 800 bin ailenin birbirine olan irtibatını iyiye götürmüş olacaktır.

Bunu hatırlatmak için söz aldım; teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Ucuzağ.

2. — *Görev ile yurt dışına gidecek olan Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler'e, Devlet Bakanı Ahmet Şener'in vekillik etmesinin uygun görül-müş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1252)*

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Gündemin sunuşlar kısmına geçiyoruz. Cumhurbaşkanlığı tezkereleri vardır; bilgilerinize sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına gidecek olan Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler'in dönüşüne kadar; Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına,

Devlet Bakanı Ahmet Şener'in vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

3. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'ya, Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1253)

BAŞKAN — Bir başka Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır; bilgilerinize sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına gidecek olan Kültür Bakanı Doçent Doktor Ahmet Taner Kışlalı'nın dönüşüne kadar; Kültür Bakanlığına, Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

4. — Görev ile yurt dışına gidecek olan İmar ve İskân Bakanı Ahmet Karaaslan'a, Devlet Bakanı Enver Akova'nın vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1254)

BAŞKAN — Bir diğer Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır; bilgilerinize sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına gidecek olan İmar ve İskân Bakanı Ahmet Karaaslan'ın dönüşüne kadar; İmar ve İskân Bakanlığına, Devlet Bakanı Enver Akova'nın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

5. — Görev ile yurt dışına gidecek olan Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'e, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz'un vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1255)

BAŞKAN — Başka bir Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır; bilgilerinize sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görev ile yurt dışına gidecek olan Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'in dönüşüne kadar; Yerel Yönetim Bakanlığına, Köy İşleri ve Kooperatifler

Bakanı Ali Topuz'un vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

6. — 6967 sayılı Kanunla Tarım Bakanlığına bağlanmış bulunan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün, Başbakanlığa bağlanmasının uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/1257)

BAŞKAN — Bir başka Cumhurbaşkanlığı tezkeresi bilgilerinize sunuluyor.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

10 Şubat 1937 tarihli 3127 sayılı Kanunla Başbakanlığa bağlı olarak kurulan daha sonra 15 . 5 . 1957 tarihli ve 6967 sayılı Kanunla Tarım Bakanlığına bağlanmış bulunan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün, işlerin daha verimli bir şekilde yürütülebilmesi için, tekrar Başbakanlığa bağlanmasının, Başbakanın 4951 sayılı Kanununun 1 nci maddesine istinat eden teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

7. — Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda bazı değişiklikler yapılmasına dair kanun teklifini görüşmek üzere kurulacak Karma Komisyona gösterilen adaylara dair Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu Başkanlığının tezkeresi. (3/1258)

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Bir Karma Komisyon seçimi için tezkere vardır, okunup oylarınıza sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

30 . 1 . 1978 tarih ve 6202 sayılı yazınıza.

İlgide kurulması kabul edilen Karma Komisyona, Komisyonumuzdan aşağıdaki adları yazılı sayın üyeler katılacaklardır.

Arz ederim.

Saygılarımla.

Komisyon Başkanı
Hilmi Nalbantoğlu

1. Naci Cidal (CHP Hakkâri Senatörü)
2. Süleyman Efe (CHP Malatya Senatörü)
3. İmadettin Elmas (CHP Çanakkale Senatörü)
4. Abdullah Ercan (CHP Çorum Senatörü)
5. Haldun Menteşeoğlu (AP Muğla Senatörü)

6. Ergun Özkan (AP Niğde Senatörü)
7. Refet Rendeci (AP Samsun Senatörü)
8. Safa Yalçuk (AP Çorum Senatörü)
9. Ekrem Acuner (Milli Birlik Grubu Üyesi)
10. Sabahattin Özbek (Kontenjan Grubu Üyesi)
11. İsmail İlhan (Bağımsız Muş Senatörü)

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar ve İskân Karma Komisyonu için bildiren adayları teker teker oylarınıza sunuyorum.

Kurulacak Karma Komisyon, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda bazı değişiklikler yapılmasına dair kanun teklifini görüşmek üzere kurulacak komisyondur.

Sayın Naci Cidal : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Süleyman Efe : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın İmadettin Elmas : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Abdullah Ercan : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Haldun Menteseoğlu : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ergun Özkan : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Refet Rendeci : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Safa Yalçuk : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ekrem Acuner : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Sabahattin Özbek : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın İsmail İlhan : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkındaki kanun teklifini görüşmek üzere kurulacak Karma Komisyona gösterilen adaylara dair Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanlığının tezkeresi. (3/1256)

BAŞKAN — Bir başka karma komisyon seçimiyle ilgili yazı vardır, okunup oylarınıza sunulacaktır.

Yüksek Başkanlığa

İlgi : 30 Ocak 1978 günlü ve 6202 sayılı yazınız.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun teklifinin görüşül-

mesi için kurulması kabul edilen karma komisyona, Komisyonumuzdan aşağıda isimleri yazılı üyeler katılacaklardır.

Saygı ile arz olunur.

**Bütçe ve Plan Komisyonu
Başkanı
Hasan Güven**

CHP — Hasan Güven (Trabzon)

CHP — Nejat Sarıcalı (Balıkesir)

CHP — Neşet Akmandor (Bolu)

CHP — Mukbil Abay (Konya)

CHP — İdris Gürsoy (Ordu)

AP — Ahmet Demir Yüce (Zonguldak)

AP — Kâzım Karaağaçoğlu (Afyonkarahisar)

AP — Yiğit Köker (Ankara)

AP — İskender Cenap Ege (Aydın)

Milli Birlik Grubu — Suphi Karaman (Tabii Üye)
Kontenjan Grubu — Zeyyat Baykara (Cumhurbaşkanınca S. Ü.)

BAŞKAN — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda bazı değişiklikler yapılmak üzere kurulması teklif edilen karma komisyona, Cumhuriyet Senatosunu temsilen üye olarak bildirilen adayları oylarınıza sunuyorum.

Sayın Hasan Güven : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Nejat Sarıcalı : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Neşet Akmandor : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Mukbil Abay : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın İdris Gürsoy : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ahmet Demir Yüce : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Kâzım Karaağaçoğlu : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Yiğit Köker : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın İskender Cenap Ege : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Suphi Karaman : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Zeyyat Baykara : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9. — 1 Mart 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 401 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısını görüşmek üzere kurulacak Karma Komisyona gösterilen adaylara dair Anayasa ve Adalet Komisyonu Başkanlığının tezkeresi. (3/1259)

BAŞKAN — Bir başka karma komisyon seçimiyle ilgili tezkere vardır, okunup oylanacaktır.

Yüksek Başkanlığa

İlgi : 30 Ocak 1978 günlü ve 6202 sayılı yazımız.

1 Mart 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 401 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısını görüşmek üzere kurulan Karma Komisyona, Komisyonumuzdan aşağıda isimleri yazılı üyeler katılacaktır.

Saygı ile arz olunur.

Anayasa ve Adalet Komisyonu
Başkanı
Zihni Betil

CHP : Fevzi Hakkı Esatoğlu (İstanbul)

CHP : Muhittin Taylan (Sivas)

CHP : Ahmet Tahtakılıç (Uşak)

CHP : Kâmrân Erkmenoğlu (İzmir)

AP : Şaban Demirdağ (Samsun)

AP : Şeref Kayalar (Bursa)

AP : Gürhan Titrek (Çankırı)

AP : Mustafa Deliveli (Hatay)

MBG : Mucip Ataklı (Tabii Üye)

Kontenjan Grubu : Safa Reisoğlu (Cumhurbaşkanınca S. Ü.)

Bağımsızlar : Ali Oğuz (İstanbul)

BAŞKAN — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 401 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısını görüşmek üzere kurulacak olan Karma Komisyona gösterilen adayları oylarınıza sunuyorum.

Sayın Fevzi Hakkı Esatoğlu : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Muhittin Taylan : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ahmet Tahtakılıç : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Kâmrân Erkmenoğlu : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Şaban Demirdağ : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Şeref Kayalar : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Gürhan Titrek : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Mustafa Deliveli : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Mucip Ataklı : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Safa Reisoğlu : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ali Oğuz : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10. — Geri kalmış bölgelerin sorunlarını ayrıntılarıyla belirlemek üzere kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyon Başkan ve Başkanvekilliğine yapılan seçime dair tezkeresi. (3/1264, 10/36)

BAŞKAN — Sayın üyeler; bir Araştırma Komisyonu tezkeresi vardır, bilgilerinize sunulacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Geride kalmış bölgelerin sorunlarını ayrıntılarıyla belirlemek üzere kurulan Araştırma Komisyonunun 2 Ocak 1978 günlü Birleşiminde açık bulunan Komisyon Başkanlığına M. Şükran Özkaya (Tabii Üye) ve Başkanvekilliğine Macit Zeren (Amasya) seçilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

Araştırma Komisyonu Başkanı
Tabii Üye
M. Şükran Özkaya

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

11. — Danışma Kurulunun, 1978 mali yılı Bütçe Kanun tasarısını Genel Kurulda görüşme usul ve programına dair 1 Şubat 1978 tarih ve 2 sayılı kararı.

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Bir Danışma Kurulu kararı vardır; Senato Başkanlığınca havale edilmiştir. Okunup gerekli işlem yapılacaktır.

Genel Kurula

Cumhuriyet Senatosu Danışma Kurulunun 1 Şubat 1978 tarihli toplantısında alınan 2 numaralı Karar ekte sunulmuştur.

Yüksek Genel Kurulun tasviplerine arz ederim.

Sırrı Atalay

Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Danışma Kurulu Kararı

Karar No. : 2

Karar Tarihi : 1 Şubat 1978

Toplantı No. : 2

1. Anayasanın 94 ncü maddesi hükmüne göre; en geç 10 gün içinde karara bağlanması gereken 1978 mali yılı Bütçe Kanunu tasarısının siire darlığı nedeniyle 7 gün içinde, Cumhuriyet Senatosu Genel Ku-

rulunda ilişik programda tespit edilen gün ve saatlerde görüşülmesine,

2. Görüşmelerin Anayasamın 94 ve İçtüzüğü'nün 88 nci maddelerine göre yapılmasına,

3. Görüşmeler programlanan saatlerden önce biterse, bir sonraki bütçenin görüşülmesine başlanmasına,

4. Bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde bakan (Sorular dahil) ve grup sözcülerinin konuşmalarının 60'ar, üyelerin kişisel konuşmalarının da 15'er dakika ile sınırlandırılmasına, bakan ve grup sözcüleri ikinci kez söz istedikleri takdirde söz süresinin 20'şer dakikayı geçmemesine,

5. Bakanlıkların, dairelerin ve katma bütçeli genel müdürlüklerin bütçelerinin görüşülmesi sırasında; bakanların, grup sözcülerinin ve kişisel konuşma sürelerinin programdaki bütçeleri karşısında gösterilmesine,

6. Kişisel konuşmalarla bütçe kanun tasarısının maddelerinin görüşülmesi sırasında verilmiş değişiklik önermeleri üzerinde yapılacak konuşmalarda, son söz dahil 6 üyenin konuşmasından sonra yeterli önergesi verilmiş ve kabul edilmiş sayılarak görüşmelerin tamamlanmasına,

7. Bakanlıkların, dairelerin ve katma bütçeli genel müdürlüklerin bütçeleri üzerinde 2 nci kez söz istendiği takdirde bu sözü'nün Genel Kurul kararı ile verilmesine ve süresinin 10 dakika olmasına,

8. Üyelerce sorulacak soruların, üyenin konuşması sırasında tutanağa geçirilmesine veya cevap verecek bakanın konuşmasından önce yazılı ve gerekçeli olarak başkanlığa verilmesine, bunun dışındaki soruların işleme konmamasına, bakanın isterse sorulara yazılı cevap verebilmesine,

9. Bütçe kanun tasarısının maddeleri üzerindeki değişiklik önermelerinin, maddelere geçilinceye kadar verilmesine ve değişiklik önergesi verilen maddeler üzerinde görüşme açılarak her madde üzerinde ancak 6 üyeye söz verilmesine, bu konuşma sürelerinin de 10'ar dakika ile sınırlandırılmasına, önerge verilmeyen maddelerin okunup oylanmasına,

10. İçtüzüğü'nün 74 nci maddesine göre bütçe kanun tasarısının tümü üzerindeki görüşmelerde grup

sözcülerinin konuşmalarının 45'er dakika ile sınırlandırılmasına,

11. Bütçeler üzerinde şahıslar adına konuşacak üyelerin o bakanlık bütçesinin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesine ait programda tespit edilen gündün bir gün önceden başlamak üzere, birleşim açıldıktan kapanuncaya kadar bizzat Başkanlık Divanında görevli Divan üyelerine yazı ile başvurarak söz sırası almalarına ve kendilerine kayıt, tarih, saat ve sıralarını bildiren imzalı fiş verilmesine,

12. Bütçenin tümü, bakanlıklar, daireler ve katma bütçeli genel müdürlüklerin bütçelerinin görüşülmesi sırasında grup sözcülüğü'nün aynı süre içinde iki üye tarafından yapılabileceğine.

Karar verilmiştir.

Başkan	Başkanvekili
Sırrı Atalay	Rahmi Erdem
Başkanvekili	Başkanvekili
Osman Salihoglu	Mehmet Ünal
Divan Üyesi	Divan Üyesi
Mehmet Bilgin	Emanullah Çelebi
Divan Üyesi	Divan Üyesi
Hüsamettin Çelebi	Mustafa Çelik
Divan Üyesi	Divan Üyesi
Mehmet Erdem	Mehmet Kılıç
İdare Amiri	İdare Amiri
Sakıp Hatunoğlu	Mehmet Ali Arkan
İdare Amiri	CHP Grup Başkanvekili
Haydar Tunçkanat	Erdoğan Bakkalbaşı
	Milli Birlik Grubu
AP Grup Başkanı	Yönetim Kurulu Üyesi
Ömer Ucuzal	Kâmil Karavelioğlu
Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grubu	
Başkanvekili	
Şerif Tüten	

BAŞKAN — Şimdi, Danışma Kurulu kararında bahsedilen program Yüce Kurulun bilgilerine sunuluyor efendim.

Efendim, sayın üyenin oturarak okuması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1978 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının Cumhuriyet
Senatosu Genel Kurulunda Görüşülmesine Ait

PROGRAM

1 nci gün

Bütçenin sunuluşu :

Konuşma süreleri (Dakika)

	Gruplar	Üyeler	Bakan
Bütçenin tümü üzerinde görüşme :			
Cumhuriyet Senatosu Bütçesi :	60	15	60
Millet Meclisi Bütçesi :	15	10	15
Sayıştay Başkanlığı Bütçesi :	15	10	15
Cumhurbaşkanlığı Bütçesi :	15	10	15

2 nci gün

Başbakanlık Bütçesi :	25	10	25
1. Devlet Planlama Teşkilatı	20	10	20
2. Devlet İstatistik Enstitüsü	10	10	10
3. Tapu ve Kadastro Genel Md.	15	10	15
4. Vakıflar Genel Müdürlüğü	10	10	10
5. Diyanet İşleri Başkanlığı	15	10	15
6. Toprak ve Tarım Reformu Müs.	10	10	10
7. Devlet Meteoroloji İşleri Gn. Md.	10	10	10
Anayasa Mahkemesi Bütçesi :	10	10	10
Danıştay Başkanlığı Bütçesi :	10	10	10
Adalet Bakanlığı Bütçesi :	20	10	20
Yargıtay Başkanlığı :	10	10	10

3 ncu gün

Dışişleri Bakanlığı Bütçesi :	25	10	25
İmar ve İskân Bakanlığı Bütçesi :	25	10	25
Millî Savunma Bakanlığı Bütçesi :	25	10	25

İçişleri Bakanlığı Bütçesi :			
1. Emniyet Genel Müdürlüğü	25	10	25
2. Jandarma Genel Komutanlığı			

Ulaştırma Bakanlığı Bütçesi :			
1. Devlet Hava Meydanları İş. Gn. Md.	25	10	25

Birlikte
görüşülecektir.Birlikte
görüşülecektir.

Konuşma süreleri (Dakika)

Gruplar	Üyeler	Bakan
---------	--------	-------

4 ncü gün

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Bütçesi :

1. Hudut ve Sahiller Sağlık Gn. Md.

Birlikte görüşülecektir.

25 10 25

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Bütçesi :

25 10 25

Ticaret Bakanlığı Bütçesi :

25 10 25

Çalışma Bakanlığı Bütçesi :

25 10 25

Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesi :

25 10 25

5 nci gün

Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesi :

25 10 25

Üniversiteler Bütçesi :

1. İstanbul Üniversitesi
2. İstanbul Teknik Üniversitesi
3. Ege Üniversitesi
4. Ankara Üniversitesi
5. Hacettepe Üniversitesi
6. İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi
7. Çukurova Üniversitesi
8. Diyarbakır Üniversitesi
9. Cumhuriyet Üniversitesi
10. 19 Mayıs Üniversitesi
11. Bursa Üniversitesi
12. Fırat Üniversitesi
13. Anadolu Üniversitesi
14. Atatürk Üniversitesi
15. İnönü Üniversitesi
16. Selçuk Üniversitesi
17. Karadeniz Teknik Üniversitesi

Birlikte görüşülecektir.

25 — 25

Kültür Bakanlığı Bütçesi :

25 10 25

Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesi :

1. Beden Terbiyesi Gn. Md.

Birlikte görüşülecektir.

25 10 25

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bütçesi :

25 10 25

Konuşma süreleri (Dakika)

Gruplar	Üyeler	Bakan
---------	--------	-------

6 ncı gün

Bayındırlık Bakanlığı Bütçesi :

1. Karayolları Gn. Müdürlüğü

Birlikte
görüşülecektir.

25

10

25

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bütçesi :

1. Devlet Su İşleri Gn. Müdürlüğü
2. Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

Birlikte
görüşülecektir.

25

10

25

Gümrük ve Tekel Bakanlığı Bütçesi :

1. Tekel Genel Müdürlüğü

Birlikte
görüşülecektir.

25

10

25

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bütçesi :

1. Devlet Üretim Çiftlikleri Gn. Md.

Birlikte
görüşülecektir.

25

10

25

Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı Bütçesi :

1. Toprak ve İskân İşleri Gn. Md.

Birlikte
görüşülecektir.

25

10

25

Konuşma süreleri (Dakika)

	Gruplar	Üyeler	Bakan
Orman Bakanlığı Bütçesi :	25	10	25
1. Orman Genel Müdürlüğü			
İşletmeler Bakanlığı Bütçesi	20	10	20
Yerel Yönetim Bakanlığı Bütçesi :	20	10	20
Maliye Bakanlığı Bütçesi :	30	10	30
1. Gelir Bütçesi			

Birlikte görüşülecektir.

Birlikte görüşülecektir.

Bütçe Kanun Tasarısının maddelerinin okunması ve oylanması.

Bütçe Kanun Tasarısının tümü üzerinde konuşma (İçtüzük Madde : 74)

1978 Mali Yılı Bütçe Kanun Tasarısının tümünün açık oya sunulması.

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan, Sayın Başkan...

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Gündoğan.

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Ben yanlış anlayabiliyorum; ama şu hususu sormak istiyorum. «6 kişi konuşacaktır» diye bir söz vardır. Şöyle olabilir mi?.. «6 kişi konuşacaktır» bir emrimutlak olur. 6 kişi konuşmazsa ne olacak?.. Yahut 6 kişiden fazla kişinin konuşmasını gerektiren konular da olabilir. Şimdi bunu bağlamak yanlış olur.

Şöyle yapalım, nasıl olsa Tüzükte hüküm var; 6 kişi konuştuğundan sonra yeterlik önergesi verebilme olanağı var. Bunun için şimdiden yanlış bir işleme meydan vermeyelim.

BAŞKAN — Efendim, bu karar ittihaz edilirken sizin kastettiğiniz mana derpiş edildi : Yani, 6 kişi görüşüştükten sonra ayrıyeten bir yeterlik önergesi verilmesine lüzum hâsıl olmadan, bugün alacak oldu-

ğunuz kararla kendiliğinden bu otomatikman yürürlüğe girecektir, Tüzüğün maddesi.

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — 6 kişinin konuşması zaruret gibi gözüküyor, sanki illâ 6 kişinin konuşması lâzımmış gibi...

BAŞKAN — Efendim, görüşme açarız, grupların mutabakatı ile bu mesele bu hale geldi : Oy birliği ile Danışma Kurulunda karar verildi.

Söz isteyen?..

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Yerimden arz etmek istiyorum : Bu konuda değil de süre bakımından bir anlaşmazlık oldu. Geçen yıl.

Gece saat 24.00'ü geçerken bir gün önce mi sayılır, yoksa gün ışığı ile mi? Bahsedilen gün sabah saat 9.00'a mı? Bu hususta bir sarahat olması lâzım. Gece saat 24.00'ü geçti mi, bir öteki gün mü sayılıyor?

BAŞKAN — Efendim, saat 9.30'da daima birleşim açılıyor. Bizim kastettiğimiz gün saat 9.00'dan sonra başlıyor.

Evet Sayın Özbek, buyurunuz efendim.

SABAHATTİN ÖZBEK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Efendim, acaba bir sehiv mi var diye bir noktayı dikkatinize arz etmek istiyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesinde üyelere 10 dakika konuşma hakkı tanınmışken, 17 üniversitenin bütçelerinin görüşülmesinde üyelere konuşma hakkı konmamış. Acaba yazmada bir sehiv mi var; herhalde büyük bir hata olacak. Bu kadar mühim bir Bakanlığın bütçesi görüşülürken Senato üyeleri nasıl konuşmaz onu anlayamadım?..

Bu hususu arz etmek istemiştım.

BAŞKAN — Evet efendim, teşekkür ederim.

Efendim, Sayın Özbek, durum şöyle size arz ediyorum efendim :

Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesi ile Üniversiteler Bütçesi daima birlikte görüşülüyor. Yani, bu 10 dakikalık süre içerisinde sayın üyelerimiz hem Millî Eğitim Bütçesi ile hem de Üniversiteler Bütçesi ile ilgili maruzatta bulunacaklardır, eleştiride bulunacaklardır.

Arz ederim efendim.

Sayın Tüten, buyurunuz.

ŞERİF TÜTEN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, zaten orada 10 dakika var efendim. Efendim 50 dakikaya çıkarılmış gruplar, benim hatırladığıma göre. İki misli olduğuna göre, Üniversiteler Bütçesinde de 10'ar dakika görüşme yapılması gerekir kanaatindeyim.

BAŞKAN — Evet efendim, 50 dakika efendim.

HÜSEYİN ÖZTÜRK (Sivas) — Yıllardır uygulanan bir usul var burada. Millî Eğitim Bakanlığı, diğer bakanlıklara göre özellek arz ediyor; üniversiteler ayrı, Millî Eğitim Bakanlığı ayrı olarak görüşülüyor. İki sözcünün ayrı ayrı konuştuğu da olmuş ve her iki bütçeye de yıllardır ayrı ayrı dakikalar verilmiştir. Yine aynı şekilde 10'ar dakika ile tespit edilmesi her yılki işleme uygun olur.

BAŞKAN — Başka söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Buyurun Sayın Esatoğlu.

FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Sayın Başkan, bu 6 ncı maddede şöyle deniyor : «Kişisel konuşmalarla Bütçe Kanun tasarısının maddelerinin görüşülmesi sırasında verilmiş değişiklik önerileri üzerinde yapılacak konuşmalarda...» Halbuki, Anayasanın 94 ncü maddesinin beşinci fıkrasının son kısmın-

da; «...bölümler ve değişiklik önerileri, üzerlerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oya konur.» deniyor.

BAŞKAN — Sayın Salıhoğlu, eleştirileri tespit edin lütfen, Danışma Kurulu adına sizden istirham edeceğim.

SABAHATTİN ÖZBEK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Arz ettiğim hususu ne şekilde bağladınız?..

BAŞKAN — Efendim, daha bir şekilde bağlamadık Beyefendi. Sayın Danışma Kurulu Sözcüsü eleştirileri tespit ediyor, kendi görüşlerini söyleyecektir efendim.

Başka söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Sayın Salıhoğlu, buyurun efendim.

DANIŞMA KURULU SÖZCÜSÜ OSMAN SALIHOĞLU (Sakarya) — Soruları tekrar kütfeder misiniz, anlamadım?..

BAŞKAN — Arz edeyim :

Bir kere, derler ki, «Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesinde gruplara ve Bakanca 25'er dakika, üyelere 10'ar dakika söz hakkı tanındığı halde, niye Üniversiteler Bütçesinde üyelere 10 dakikalık süre tanınmamıştır?..»

İkincisi, «Altı kişinin görüşmesinden sonra otomatikman kifayet önergesi verilip, kabul edilmiş gibi işlem yapılması İçtüzüğe aykırıdır.» denir.

Bir de Sayın Fevzi Hakkı Esatoğlu'nun eleştirisi vardı. Bunlar üç noktada teksif ediliyor. Sayın Esatoğlu, bir daha kütfeder misiniz ...

FEVZİ HAKKI ESATOĞLU (İstanbul) — Efendim, 6 ncı maddede deniyor ki, «... verilmiş değişiklik önerileri üzerinde yapılacak konuşmalarda...» Halbuki Anayasanın 94 ncü maddesi, «... bölümler ve değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oya konur.» diyor. Bu 6 ncı madde, Anayasanın 94 ncü maddesine ters düşüyor.

BAŞKAN — Tasarının maddesidir o. «Tasarıların maddesi üzerinde herhangi bir önerge verilmeyeceği yazılı olduğu halde, önergeler üzerinde konuşma yapılmadan oylanacağı yazılı olduğu halde, niçin müzakere açılacaktır?» şeklinde Sayın Esatoğlu sual soruyor, üç.

Sayın Gündoğan, başka bir husus var mı efendim?..

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Yazılış tarzına göre, «Son söz dahil altı üyenin konuşmasından sonra...» Burada mutlaka altı üye konuşacak şeklinde anlaşılıyor. Ya altı üye konuşmazsa?..

BAŞKAN — Hayır efendim, o mana yok. Altı üye konuştuğundan sonra, otomatik olarak...

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Ya altı üye konuşmazsa?..

BAŞKAN — Konuşmazsa, zorla konuşmayı temin edemeyiz.

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan, mevcut İçtüzük kuralını burada bir kararla değiştirmenin anlamı yoktur. İcabında 4 kişi konuşabilir, icabında 6 - 7 kişi de konuşabilir.

BAŞKAN — Efendim, icap eder 6 kişi konuşur, icap eder 10 kişi de konuşur. Sayın Gündoğan, burada belki şunu koyabiliriz ve «En çok» diyebiliriz; ancak içinde bulunduğumuz şartları gözönünde bulunduracaksınız kanaatindeyiz. Bütçenin 10 gün zarfında konuşulması Anayasanın emridir. Ancak, 10 günlük süre olmadığı açıktır, bedihidir. Yapmış olduğumuz programla şu kısıtlamalarla dahi programın gününde görüşülmesi, kabul edilmesi mümkün değildir. 7 gün içerisinde bunları sığdırmak zorundayız. Aksi takdirde Millet Meclisine konuşma süresi kalmamaktadır.

FİKRET GÜNDOĞAN (İstanbul) — Sayın Başkan, işte sizin gayenize hizmettir benim fikrim.

BAŞKAN — Peki efendim, Sayın Danışma Kurulu üyesi izah etsinler. Hem, «10 kişi konuşsun.» diyorsunuz, hem «Bu süre içinde konuşsun.» diyorsunuz efendim, ikisi birbiriyle çelişiyor.

HÜSEYİN ÖZTÜRK (Sivas) — Sayın Başkan, öyle değil; «4 kişi de konuşabilir.» demek istiyor.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Salihoğlu.

DANIŞMA KURULU SÖZCÜSÜ OSMAN SALİHOĞLU (Sakarya) — Sayın senatörler;

Önünüzde bulunan Danışma Kurulu kararı, üzerinde çok çalışarak, bu yıl dar sınır içinde kalmamızın icabı yerine getirilmiştir. Saat ve dakikalar hesaplanmıştır. Bunun dışında herhangi bir hareket yapma imkânı yoktur. Çünkü, eski arkadaşlarımız bilirler; Cumhuriyet Senatosunda bütçe müzakereleri ya Şubatın birinde veya en geç ikisinde başlamıştır.

Şimdi, 7 Şubat'da başlayacağına göre, 10 günlük süre Anayasa gereğince fihsakika vardır; ama burada bunu, bu yıl için kullanma imkânı bulunamamıştır. Bu esastan hareket edilerek, bakanlıkların bütçeleri ve diğer bütçeler, önemleri de biraz dikkate alınarak dakikalandırılmıştır.

Sayın Özbek'in sorduğu soru hakikaten doğrudur, üniversiteler büyük bir kitledir; ama bir prensip kararıyla bunu değerlendirdik. Meselâ; Başbakanlık bütçesinin içinde de çeşitli kuruluşlar vardır; onlarda da aynı uygulamaya yapılmıştır. Yani, Milli Eğitim Bakanlığının bütçesi içinde konuşmacı arkadaşımız, hem 10 dakika içinde üniversiteyle ilgili kısma, hem de Milli Eğitim Bakanlığıyla ilgili kısma değinecektir.

Sayın Esatoğlu'nun sorduğu soru, önerge verildiği takdirde, bölümlerde bir müzakere açılmayacak. Eğer, tasarının maddelerinde önerge varsa müzakere açılacaktır. Binaenaleyh, Anayasaya aykırı herhangi bir kısım yoktur.

Saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN — Başka söz isteyen sayın üye?..

SABAHATTİN ÖZBEK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — Sayın Özbek, buyurun efendim.

SABAHATTİN ÖZBEK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkanvekili arkadaşlarımızın mütalaaalarına katılmanın imkânı vardır; ama elimizdeki rapora uymuyor. Şimdi diyor ki, «Başbakanlık bütçesinde de birçok daireler vardır; ama tümü görüşülüyor...» değil. Koca bir liste baştan başlıyor. Herkese 20'şer dakika, 10'ar dakika toplarsanız; işte Devlet İstatistik, Tapu Kadastro, Vakıflar, Diyanet, Toprak diye diye geliyor, hepsine 10 - 15 dakika veriyor. Bir defa öyle değil; bir.

İkincisi de, ehemmiyeti meselesini alırsanız ele; 17 üniversite. İster yaptıkları hizmet yönünden, ister sarf ettikleri para yönünden, isterseniz bugünkü hadiseler yönünden küçümsenecek bir kuruluş değil. Farz ediniz ki, öyle, vaktimiz yok; peki niye gruplara, bakanlara ayrıca 25'er dakika ilave ediyorsunuz da, üyelere geldiğiniz zaman üyelerin konuşmasını ıskat ediyorsunuz .. Sanıyorum ki, Danışma Kurulunun, üyelerin burada konuşmalarını ıskat edecek bir karar almaya da hakkı yoktur; olsa olsa iki dakikadır, beş dakikadır; ama üyeler konuşmalıdır.

Sayın Başkan, şimdi burada bulunan arkadaşlardan, Danışma Kuruluna katılan arkadaşların, ben söz alınca, «Ne istiyorsun?..», «Böyle böyle» dedim. «Yanlış olmuş.» dedi; «Orada da 10'ar dakika olması lâzım...» Yani beyhude, keyfi konuşuyorsunuz. İlle de görüşülmez. Ya hepsi görüşür ya görüşmez. Grup görüşür, bakan konuşur, üyeler konuşamaz... Böyle şey olmaz.

BAŞKAN — Evet, anlıyorum efendim.

DANIŞMA KURULU SÖZCÜSÜ OSMAN SALİHOĞLU (Sakarya) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — Buyurun Sayın Salihoğlu.

DANIŞMA KURULU SÖZCÜSÜ OSMAN SALİHOĞLU (Sakarya) — Sayın Başkan, bugüne kadar bütçe görüşmelerine zaten Milli Eğitim Bakanlığı ile üniversiteler bütçeleri üzerindeki konuşmalar, yine o zamanın dakikalı sınırlı süresi içinde tek olarak yapılmıştır, ayrı ayrı verilmemiştir; tatbikat da öyle-

dir. Bu sene, yapılacak tatbikatta sadece 10 dakikalık bir düşüş vardır. Yani, dakikada bir düşüş vardır; ama Yüce Heyet, bunu ayrı bir şekilde mütalaa etmek gibi o tarafta bir meyli varsa, tabii takdir Yüce Heyetindir efendim.

BAŞKAN — Efendim, böyle bir teklifiniz var mı?.. Teklif varsa lütfen yazılı olarak bildirin Sayın Özbek.

HÜSEYİN ÖZTÜRK (Sivas) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — Buyurun Sayın Öztürk.

HÜSEYİN ÖZTÜRK (Sivas) — Sayın sözcüğün ifadesi geçen yıllardaki uygulamayı doğru ifade etmiyor. Geçen yıllardaki tüm uygulamalarda Milli Eğitim Bakanlığı ayrı 30 dakika, üniversiteler ayrı 30 dakika olarak devam etmiştir.

DANIŞMA KURULU SÖZCÜSÜ OSMAN SALİHOĞLU (Sakarya) — Hayır, o grup sözcülerinde Beyefendi.

HÜSEYİN ÖZTÜRK (Sivas) — 13 - 14 yıldır bu böyle devam etmiştir. Açımız bakınız, 13 - 14 yıldır devam şekli böyledir.

BAŞKAN — Evet efendim.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Sayın Başkan, üniversite için bir saygı duruşu yeter de artar bile. Her gün gençler öldürülüyor. Ne konuşacaklar gençlerin cesetleri üzerinde?..

DANIŞMA KURULU SÖZCÜSÜ OSMAN SALİHOĞLU (Sakarya) — Deddiği gibi değildir efendim, program burada.

BAŞKAN — Evet efendim.

Efendim, var mı teklifiniz Sayın Özbek?

SABAHATTİN ÖZBEK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Var efendim, yazıp hemen göndereceğim.

BAŞKAN — Peki efendim, hay hay...

Sayın üyeler, programla ilgili iki adet önerge vardır, okunup gerekli işlem yapılacaktır.

Sayın Başkanlığa

Üniversite bütçelerinin konuşulması sırasında üyelerin de 10'ar dakika konuşmalarını arz ve teklif ederim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.

Sabahattin Özbek

Sayın Başkanlığa

Üçüncü günde görüşülecek Dışişleri Bakanlığı bütçesi, o gün Norveç Dışişleri Bakanı geleceğinden

dördüncü gün görüşülecek olan Turizm ve Tanıtma Bakanlığı ile değiştirilmesini saygıyla arz ve teklif ederim.

Konya

Erdoğan Bakkalbaşı

BAŞKAN — Efendim, birinci önerge, üniversiteler bütçesinin birlikte görüşülmesi sırasında sayın üyelerin de 10'ar dakika ile konuşmalarını teklif eden Sayın Özbek'in önergesi.

Önerge üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Önergeyi oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci önergeyi, yani Dışişleri Bakanlığımızın içinde bulunduğu şartlar muvacehesinde, üçüncü gün görüşülecek olan Dışişleri Bakanlığı bütçesiyle dördüncü gün görüşülecek olan Turizm ve Tanıtma Bakanlığı bütçesinin yer değiştirilmesi hususunu oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu değişiklikler kabul edildikten sonra Danışma Kurulu kararını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değişiklikleriyle birlikte programı oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12. — *TBMM Kitaplık Karma Komisyonuna üye seçimi.*

BAŞKAN — Sayın üyeler, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kitaplık Karma Komisyonuna üye seçimine geçiyoruz.

Oy pusulaları dağıtılınsın.

Sayın - Döküm Kurulunu tespit ediyorum.

Sayın Şeref Kayalar... Yoklar.

Sayın Yiğit Köker.. Yoklar.

Sayın Ömer Ucuzal... Buradalar.

Sayın Fevzi Özer... Yoklar.

Sayın Osman Nuri Canpolat... Yoklar.

Sayın Ahmet Yıldız... Yoklar.

Sayın Mehmet Özgüneş... Buradalar.

Sayın Hüseyin Öztürk... Yoklar.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Ben gönüllüyüm Sayın Başkan.

BAŞKAN — Peki efendim. Bir de Sayın Nalbant-
oğlu.

Sayın - Döküm Kuruluna Sayın Ucuzal, Sayın Özgüneş ve Sayın Nalbant-
oğlu seçilmişlerdir.

Efendim, hangi üyeden oylamaya başlayacağımızı tespit ediyorum:

Sayın Abdullah Köseoğlu.

(Kocaeli Üyesi Abdullah Köseoğlu'ndan başlanarak oylar toplandı)

BAŞKAN — Oyunu kullanacak başka sayın üye var mı efendim?.. Oyunu kullanacak başka sayın üye yok. Oy verme işlemi bitmiştir.

Sayın Ucuzal, Sayın Özgüneş ve Sayın Nalbantoğlu'dan kurulu Sayın - Döküm Komisyonu lütfen yerini alsın, kutuyu kendilerine teslim edelim efendim.

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kitaplık Karma Komisyonu için yapılan gizli oylamaya ait sayım döküm tutanağı gelmiştir. Bilgilerinize sunuluyor.

Yüksek Başkanlığa;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kitaplık Karma

Komisyonu için yapılan seçim sonunda; oylamaya 42 üyenin katıldığı tespit edilmiş olduğundan oy ayırımı cihetine gidilmemiştir. Bilgilerinize arz olunur.

Tasnif Heyeti

Eskişehir
Ömer Ucuzal

Tabii Üye
Mehmet Özgüneş

Erzurum
Hilmi Nalbantoğlu

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Yapılan gizli oylamada 42 sayın üye oy kullanmıştır. Bu suretle çoğunluğumuz olmadığı tespit edilmiş bulunmaktadır; bu sebeple ve kabul etmiş olduğunuz Danışma Kurulu kararı ve program gereğince 1978 mali yılı Bütçe Kanununu görüşmek üzere 7 Şubat 1978 Salı günü saat 09.30'da toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 16.00

V. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) Yazılı Soru ve Cevabı.

1. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Orta Doğu Teknik Üniversitesindeki yabancı uyruklu ve Türk soyundan gelen öğrencilere dair soru önergesi ve Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un yazılı cevabı. (7/823)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Milli Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cumhuriyet Senatosu Üyesi
Mehmet Özgüneş

Soru :

- Geçen ders yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesine yabancı uyruklu kaç öğrenci alınmıştır?
- Bunlar arasında Türk soyundan gelen ve anadili Türkçe olanların sayısı nedir?

3. Geçen ders yılında bu üniversitemizden yabancı uyruklu kaç öğrenci mezun olmuştur? Bunlar arasında Türk soyundan gelen ve anadili Türkçe olanların sayısı nedir?

TC

Milli Eğitim Bakanlığı

1.2.1978

Bakanlık Müşavirliği

Sayı : 13

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 1 . 12 . 1977 tarih ve 13698-6064-7/823 sayılı yazımız.

Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Necdet Uğur
Milli Eğitim Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in
Yazılı Soru Önergesi ile İlgili Cevabımız.

1. 1976 - 1977 öğretim yılı başında Orta Doğu
Teknik Üniversitesine 278 yabancı uyruklu öğrenci
alınmıştır.

2. Anadilleri Türkçe olan ve Türk soyundan ge-
len 34 Kıbrıslı öğrenci bulunmaktadır.

Ayrıca, Türk asıllı olan 10 Irak'lı ile 1 İran'lı öğ-

renci de Orta Doğu Teknik Üniversitesinde okumak-
tadırlar. Ancak bu öğrencilerin Türkçe bilgilerin
çok zayıf olduğu saptanmıştır.

3. 1976 - 1977 öğretim yılı adı geçen üniversite-
de tamamlanmadığından, mezun da vermemiştir.

Necdet Uğur
Milli Eğitim Bakanı

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

24 NCÜ BİRLEŞİM

2 . 2 . 1978 Perşembe

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — TBMM Kitaplık Karma Komisyonuna üye seçimi.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay altgeçidi ve çarşı yapımı inşaatıyla ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/24)

2. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, İstanbul'da Aksaray ve Sultanhamam'da vukubulan yangınlar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/27)

3. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, Keban Barajı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/50)

4. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, son altı ay içinde temeli atılan tesislere dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/53)

5. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarıcalı'nın, ithal edilen bitkisel yağ ve margarin konusunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/63)

6. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Adana iline bağlı bazı ilçe köylerindeki YSE ve bayındırlık hizmetlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/66)

7. — Başbakanlığa bağlı Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı tarafından hazırlanmış olan yönetmelik hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/16) (S. Sayısı : 688) (Dağıtım tarihi : 28 . 3 . 1977)

8. — Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında akdolunan Kredi Andlaşması konusunda kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/23) (S. Sayısı : 702) (Dağıtım tarihi : 14 . 4 . 1977)

9. — 1975 yılı kömür üretimi, dağıtımı, müracaat ve dağıtım tarihleri hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/30) (S. Sayısı : 704) (Dağıtım tarihi : 18 . 4 . 1977)

10. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Mayıs 1977 tarihinde İstanbul Taksim Cumhuriyet Alanında meydana gelen olaylara dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/67)

11. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Ocak 1974 tarihinden sonraki teşvik belgesi imalat izni ve fiyat tespiti işlemlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/68)

12. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, TC Ziraat Bankasının açtığı krediler ve bunlara bağlı harcamalar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/69)

13. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, traktör imali, ithali ve bu hususa ilişkin kurulmuş şirket ve holdingler hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/70)

14. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Tarım ürünlerinin taban fiyatlarının tespiti ve ilanı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/71)

15. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, sıtma ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele hususunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/72)

(Devamı arkada)

16. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Ni-yazi Ünsal'ın, işkence olayları hakkında Senato Araş-tırması isteyen önergesi. (10/73)

17. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Do-ğan'ın, çay üretimi ile ilgili Senato Araştırması iste-yen önergesi. (10/74)

18. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Do-ğan'ın, sağlıkta can güvenliği konusunda Senato Araş-tırması isteyen önergesi. (10/75)

19. — Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hil-mi Nalbantoğlu'nun, TKİ, Şark Linyitleri Aşkale İş-letmesine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/76)

20. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Meh-met Özgüneş'in, Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerin-

deki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümulü hakkın-da Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/77)

21. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Meh-met Feyyat'ın, Van - Muradiye - Çaldıran ve Erçiş yörelerinde husule gelen deprem dolayısıyla yapılan yardımlara, inşa edilen konutlara ve bu hususta mey-dana geldiği söylenen suiistimallere dair Araştırma önergesi. (10/78)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK

İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK

İŞLER

